

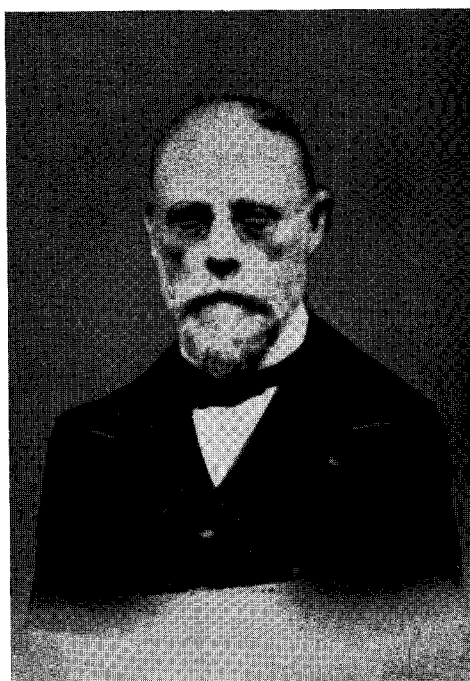
CARLO DE JANS (1880-1958)

1923

C. De Jans werd geboren te Rome op 4 juli 1880 en overleed op 7 maart 1958. Hij studeerde aan de universiteit te Luik en verwierf er achtereenvolgens de graden van mijningenieur, van elektrotechnisch ingenieur en van doctor in de wis- en natuurkundige wetenschappen.

Hij begon zijn loopbaan in de Administratie van de Telegraaf, maar bleef vol geestdrift de hogere wiskunde beoefenen, zoals blijkt uit de mededelingen die hij bij de Vlaamse wetenschappelijke congressen voordroeg. Hij had bijzondere belangstelling voor de relativiteitstheorie en publiceerde over dit onderwerp verscheidene verhandelingen met beroep op de elliptische functies.

Deze werken brachten hem op de voorgrond en bij K.B. van 20 oktober 1923 werd De Jans bevorderd tot gewoon hoogleraar bij de Faculteit der wetenschappen en belast met de Vlaamse cursus in de differentiaalrekening en de integraalrekening. Door een K.B. van 10 januari 1925 werd hem het grondig onderwijs in de wiskundige natuurkunde toevertrouwd; hij werd ervan ontlast, op zijn verzoek, bij K.B. van 27 december 1930. Door hetzelfde K.B. van 10 januari 1925 werd hij belast met de grondige cursus in de hogere

analyse, terwijl de leergangen in de hogere analyse van de 1ste licentie wiskunde en in de differentiaalmeetkunde hem bij K.B. van 1 juli 1932 werden toevertrouwd.

Hij werd benoemd tot studie-inspecteur der Voorbereidende scholen voor Burgerlijke bouwkunde, Kunsten en Fabriekswezen bij K.B. van 5 november 1932.

In weerwil van de zeer zware operaties, die hij in 1941 en in 1943 moest ondergaan en waarvoor hij zich gedwongen zag om een gedeeltelijke ontlasting te verzoeken, bleef De Jans toch zijn onderwijs in de kandidatuur voortzetten, aldus een voorbeeld van moed en zelfverloochening stellend, dat bewondering afdwong.

Tot het emeritaat toegelaten bij K.B. van 20 juli 1950, werd hij gemachtigd de eretitel van Studie-inspecteur der Voorbereidende technische Scholen te voeren (K.B. van 3 april 1952).

De Jans was lid van het Nationaal comité voor wiskunde, ere lid van de „Société royale des Sciences de Liège”, Commandeur in de Leopoldsorde (1946) en Groot-officier in de Kroonorde (1951).

Het onderwijs van De Jans droeg de stempel van een ongemene nauwkeurigheid; het werd versierd door zijn veelzijdige geleerdheid, zijn brede en hoge cultuur. Hij bezat een der rijkste bibliotheken.

Onder zijn leiding verscheen in 1923 het „Wis- en Natuurkundig Tijdschrift”, waaraan hij het beste van zijn krachten zou schenken.

Op 7 maart 1958 stierf De Jans, na een korte ziekte en van dichtbij zijn diep betreunde echtgenote volgend.

Door zijn goedheid, de tact en het beleid, waarmede hij als Studie-inspecteur optrad, had hij de achting en de vriendschap van al zijn collega's en oud-leerlingen verworven; zijn heengaan bracht diepe verslagenheid in hun midden. De bescheiden en rechtschapen raadgever, hoogstaand en toch vol nederigheid, was hen ontvallen.

A. LEMBRECHTS en F. BACKES.

PUBLIKATIES VAN CARLO DE JANS

In „Handelingen van het Vlaamsch Natuurkundig en Geneeskundig Congres” :

Enkele beschouwingen over de kromme, in poolcoördinaten voorgesteld door de vergelijking $r = a \cos^2 \theta$ 11° Congres, Mechelen, 1907, blz. 12-31.

Over de kromme $r = a \cos^2 \theta$. 12° Congres, St. Niklaas, 1908, blz. 127-153.

Twee kleine noten. 13° Congres, Brussel, 1909, blz. 127-131.

Over gewisse integralen uit de vectoranalysis. Id., blz. 131-156.

Over de krommen van Clairaut, Boscovitch en Playfair. 14° Congres, Antwerpen, 1910, blz. 123-173.

De krommen van Clairaut. 15° Congres, Oostende, 1911, blz. 23-48.

Over de antiradialen der vlakke krommen. 16° Congres, Leuven, 1912, blz. 65-69.

Over middelvlakken en middelkrommen. 17° Congres, Gent, 1913, blz. 1-55.

De Newtonsche potentiaalfunctie eener homogene bolvormige kap. 18° Congres, Antwerpen, 1919, blz. 18-31.

De lichttheorie van Mac Cullagh en de electromagnetische lichttheorie. Id., blz. 31-44.

In „Wis- en Natuurkundig Tijdschrift” :

Over de potentiaalfunctie eener homogene bolvormige kap, eener magnetische dubbellaag en van een constanten cirkelvormigen stroom. Deel I, 1921, blz. 247-260.

Het magnetisch veld van een stationairen cirkelvormigen stroom. Deel I, 1922, blz. 60-65.

De stroomverdeling in een homogeen, isotroop, geleidend boloppervlak en de ohmsche weerstand daarvan. Deel I, 1922, blz. 92-104.

Over draai- en trilvectoren, behandeld met behulp der methoden van Gibbs. Deel I, 1922, blz. 143-178.

Over de beweging van een stoffelijk punt in een bolsymmetrisch gravitatieveld. Deel I, 1923, blz. 206-213.

Omvorming der formule voor den duur der omwenteling van een massadeeltje dat een periodieke baan in het veld van Schwarzschild beschrijft. Deel I, 1923, blz. 247-260.

Het magnetisch veld van een constanten cirkelvormigen electrischen stroom. Deel 2, 1924, blz. 112-120.
De gelijkwaardigheid van wervellijn en dubbellaag. Id., blz. 152-161.
De tweede benadering voor de banen van een massadeeltje en van het licht in het veld van Schwarzschild. Deel 4, 1928, blz. 114-120.
Over een stelling van Schedow. Deel 5, 1930, blz. 92-100.
Een eenvoudig bewijs der formule van Frullani en uitbreidingen van die formule. Deel 9, 1938, blz. 85-112.

In „Mémoires in-8° de la Classe des Sciences de l'Académie royale de Belgique” :
Sur le mouvement d'une particule matérielle dans un champ de gravitation à symétrie sphérique. 2e Sér., t. VII, 1923, 98 blz.
Sur la stabilité du mouvement d'une particule massique dans le champ de Schwarzschild. 2e Sér., t. VII, 1924, 122 blz.
La trajectoire d'un rayon lumineux dans un champ de gravitation à symétrie sphérique. 2e Sér., t. VI, 1922, 26 blz.
La propagation de la lumière dans un champ de gravitation à symétrie sphérique (suite au mémoire précédent). Id., 14 blz.

Andere Werken :

Les multiplicatrices de Clairaut. A. Hoste, Gand, 1912, 135 blz.
Coup d'œil rétrospectif sur les essais d'explication de la foudre globulaire. Ciel et Terre, 1910, 1911, 1912.
Note sur les courbes trochoïdales. Mém. de la Soc. roy. des Sciences de Liège, 1922, vol. XI, 15 blz.
Sur une généralisation du problème de Barlow. Bulletin des sciences mathématiques, 2e sér., t. XLV, 1921, blz. 41.
On the potential of a homogeneous spherical cap, of a magnetic shell, and of a steady circular current. Annals of Mathematics, 2e ser., vol. 24, 1923, blz. 181-208.
Sur le théorème d'équivalence d'une double couche et d'une ligne de tourbillon. Journal de Physique et de Radium, 1924, blz. 368-376.
Over de evenwichtsverdeling der electriciteit op een geïsoleerde geleidende ellipsoïde. Nederlandsch Tijdschrift voor Natuurkunde, 1924, blz. 97-99.
Over electromagnetische maatstelsels. Technische Gids, 1921, blz. 321-328.
Die Klassifikation der Clairautschen Kurven. Archiv der Mathematik und Physik, 1913, Bd. 20, blz. 131-138.